

MILYEN SZOLGÁLTATÁSOKAT NYÚJT SZÁMUNKRA A TERMÉSZET?

TURIZMUSSEL KAPCSOLATOS AJÁNLÁSOK DÖNTÉSHOZÓKNAK

MINISTERUL MEDIULUI

MILYEN SZOLGÁLTATÁSOKAT NYÚJT A TURIZMUS SZÁMÁRA A TERMÉSZET?

Az ökoszisztéma szolgáltatások kifejezés azoknak a különböző szolgáltatásoknak a tudományos gyűjtőneve, amelyeket a természet a társadalom számára nyújt. Ezen szolgáltatások többsége - mint például az erdők fája, az állatokat tápláló fű, az erdőn-mezőn gyűjthető gyógynövények bogyók és gombák vagy a méhek által gyűjtött nektár és méz - kézzel fogható anyagi javakat jelent, melyek alapján hozzájárulnak a helyi lakosság és az ide látogató vendégek a testi

és szellemi egészséghez, jólléthez. A jóllét teljessé válásához azonban a fizikai szükségleteken túl még valami többre is szükség van: inspiráló és változatos, kikapcsolódást és esztétikai élményt nyújtó környezetre. A táj ezen szolgáltatásait gyűjtőnéven „kulturális szolgáltatásoknak” nevezzük. Egy táj turisztikai értékét, vonzerejét leginkább e kulturális szolgáltatások megléte vagy hiánya dönti el.

A TERMÉSZET HOZZÁJÁRULÁSAI A NYÁRÁD ÉS KIS-KÜKÜLLŐ MENTE TURIZMUSÁHOZ

A vidék tájainak közel fele nagyon magas értékeket kapott a turisztikai vonzerejét tekintve, mely nemcsak a turisták, hanem a helyiek számára is fontos pihenési és kikapcsolódási vagy rekreációs lehetőségeket jelent, és az érzelmi kötődés alapja. A legnagyobb arányban a falvak, a lombhullató erdők, a vizes élőhelyek, a fás legelők és a kisparcellás mezőgazdasági területek tekinthetők kulturális értékek hordo-

zóinak. A térség kilenc településén végzett kérdőíves felmérésünk eredményei alapján a természet közvetve évente közel 17 millió lejjel járul hozzá a helyi turisztikai ágazat bevételeihez. A térségben viszont ennél feltehetőleg jóval nagyobb turisztikai potenciál van, hiszen a Nyárad és Kis-Küküllő menti dombvidéki tájak turizmusa még viszonylag csekély a régió más részeihez viszonyítva.

MILYEN A TURIZMUS JELENLEGI HELYZETE?

Annak ellenére, hogy Maros megye körülbelül 375 000 látogatót fogad évente, a turizmus szektor a lakosság csupán 6%-át foglalkoztatja. Jelenleg három, a kutatási terület határán található település használja ki turisztikai potenciálját: Szováta, Parajd és Segesvár, amelyek nagyszámú turistát vonzanak. Ebből azonban a terület többi része eddig nem tudott tökélet kovácsolni. A vidék szívesen profitálna az agroturizmusból, ennek ellenére egyelőre nem fejlődött ki megfelelő turisztikai programkínálat. A fő természeti és kulturális attrakciók infrastruktúrája

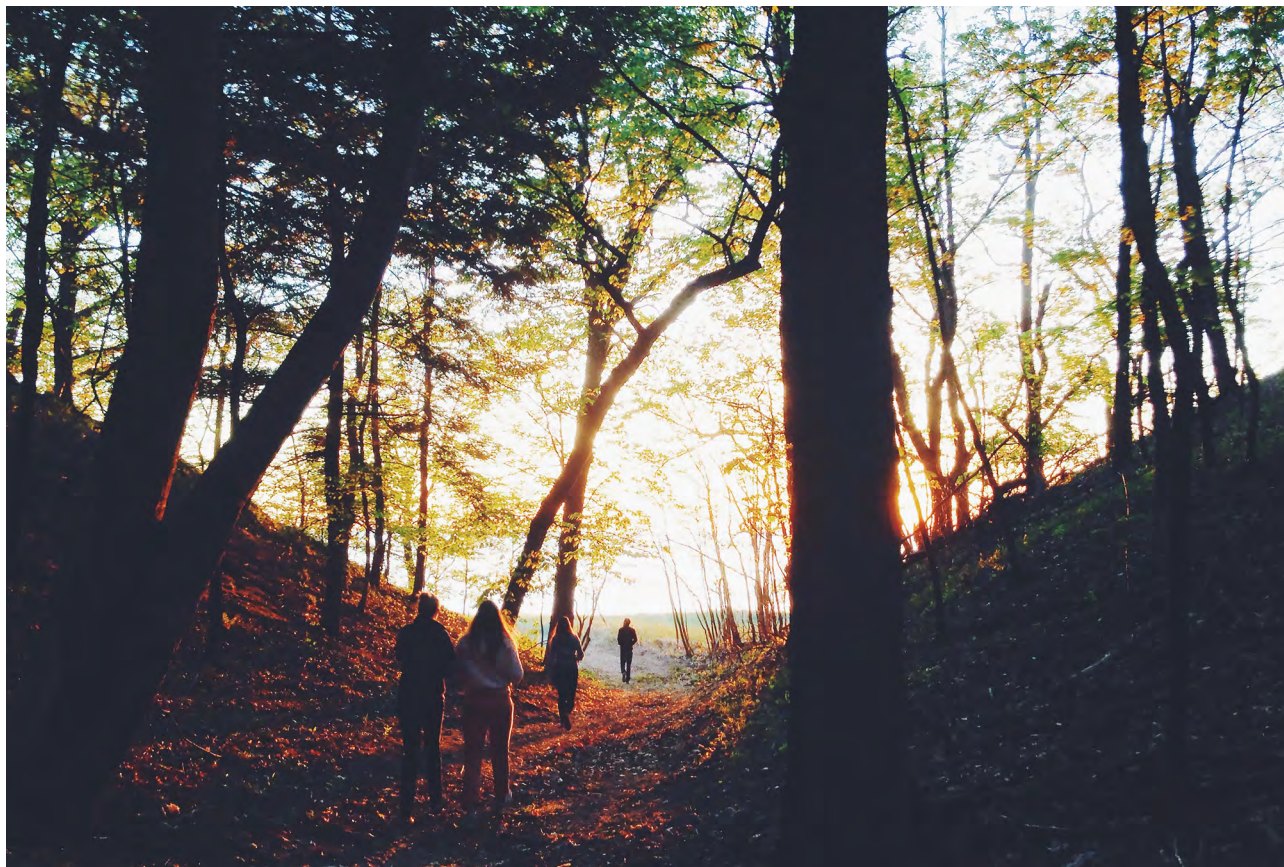
ugyanis még alig van kiépítve, ezért ezek nem, vagy csak nehezen értékesíthetők a turisztikai piacon. A munkalehetőségek, infrastruktúra és programok hiánya hozzájárul a jelentős mértékű elvándorláshoz a fiatalok körében. Kitörési lehetőséget jelenthetne számukra a turizmus fellendülése, azonban jelenleg hiányzik a megfelelő turisztikai infrastruktúra (pl. túristautak, kerékpárutak, túrafüzetek, szakvezetések, szelíd fesztiválok), szolgáltatások (programok, idegenvezetők) és információ.

MIT AKARUNK 2040-RE ELÉRNI A NYÁRÁD ÉS KIS-KÜKÜLLŐ MENTÉN?

Kutatásunk során felvázoltunk egy olyan ideális jövőképet, melyben az ökoszisztéma szolgáltatásokat sikerül megőriznünk és megfelelően használnunk, ehhez azonban a jelenben kell cselekednünk.

Az ideális jövőkép szerint 2040-re a népesség száma és életszínvonala is megnő. A közösségi élet pezsgő, a közösség erős, kezében tartja és tudatosan irányítja

a helyi életet, ami elősegíti a turizmus felélénkülését. Újra teret kapnak a hagyományos szakmák. A helyi, természeti értékekre épülő turizmus egyike a legfontosabb megélhetési formáknak, ennek köszönhetően a vállalkozások száma is megnő. A jövőbeli turizmus egy húzóágazat. Helyi vállalkozások működtetik a kisléptékű, szelíd turizmust.

MIT TEHETÜNK A TURIZMUS FELLENDÜLÉSÉRT?

A turizmus fellendülése egyben az életszínvonal javulásának, az erős közösség kialakulásának és a népesség növekedésnek is kedvez. Ahhoz, hogy ez megvalósulhasson, megfelelő infrastruktúrára, programokra van szükség. A közösségi életbe szükséges beruházni és megfelelő vonzerejű programokat kialakítani (sportközösségek, kórusok, népszokásokat őrző csoportok). A hagyományos szakmák nagy turisztikai vonzerővel rendelkeznek, ezek újraélesztéséhez és fenntartásához megfelelő szakértelmet és képzést, valamint keresletet kell biztosítani.

A turisztikai potenciál jelenleg nincs eléggé kihasználva, a jövőben megfelelő fejlesztésekkel húzóágazattá nőheti ki magát. A helyi vállalkozásokat ösztönözni kell, hogy kisléptékűek és természetbarátok legyenek, és a helyi természeti és kulturális értékekre és azok megőrzésére építsenek.

A gyümölcsöző turizmushoz szükség van megfelelő infrastruktúra (jó minőségű, kis vendéglátóhelyek, tanösvények, bicikliutak, felújított közösségi terek, ivóvíz kutak, mosdók) kiépítésére, valamint vásárközpontok létrehozására és ennek finanszírozására. Ugyancsak elengedhetetlen egy olyan területrendezési szabályozás alkalmazása, amely biztosítja a hagyományos falukép fennmaradását és nem engedélyezi táj- és kultúraidegen létesítmények építését. A turisztikai vonzerő fokozásához fontos még az infrastruktúrán kívül a természeti értékek számbavétele, a térség megfelelő promóciója és vonzó programok kidolgozása, valamint a megfelelő szakértelem. Mindezekhez nélkülözhetetlen a régiószintű és helyi turisztikai szervezetek finanszírozása. Az ilyen jellegű vállalkozások kialakítását fontos EU-s és állami támogatásból is megvalósítani. Ezenfelül lehetséges olyan turisztikai adó bevezetése, amely egy külön turisztikai támogatást célzó alapba kerül.

A TURIZMUS FELLENDÍTÉSÉHEZ JAVASOLJUK:

- A Nemzeti Turizmusfejlesztési Mestertervben a kisléptékű, természetbarát turizmus fontosságának kihangsúlyozását.
- A versenyképességet és regionális fejlődést megcélzó Operatív Programok keretében a kisléptékű, természetbarát turizmus támogatását (pl. munkahelyek létrehozásának támogatása, a helyi turisztikai infrastruktúra kiépítése, a megfelelő információk összegyűjtése és terjesztése).
- Megfelelő színvonalú oktatási programok futtatását a régióban dolgozó turisztikai vállalkozások és vállalkozók számára.
- Olyan finanszírozási mechanizmus kidolgozását pl. külön adó formájában, amelynek bevétele kizárólag a turisztikai infrastruktúra fejlesztését szolgálja.
- Helyi, kis-régiós, megyei vagy régió szintű turisztikai egyesületek létrehozását, melyek elsősorban promóciós, érdekvédelmi és humán erőforrásfejlesztési feladatokat látnak el.

Bővebb információt a kutatásról a „*Merre előre? - Jövőképek a Nyárád és Kis-Küküllő mente ökoszisztéma szolgáltatásainak tükrében*”, illetve a „*Mennyit érnek a természet ajándékai? - A Nyárád és Kis-Küküllő menti Natura 2000 területek ökoszisztéma szolgáltatás kutatásának összefoglaló tanulmánya*” című kiadványokban találhat.

Elérhetők: www.milvus.ro/ecoservices.

PARTNEREK:

www.milvus.ro
www.okologia.mta.hu
www.ceeweb.org

ELÉRHETŐSÉGEK:

office@milvus.ro
tel/fax: +40 265 264726

MilvusGroup
CEEweb.For.Biodiversity

www.milvus.ro/ecoservices/

Ez a kiadvány az „Ökoszisztéma szolgáltatások felmérése és értékelése a Nyárád és Kis-Küküllő menti Natura 2000-es területeken” pályázat keretében készült. A pályázat eligibilis költségvetése 402 340,41 euró, ebből 60 351,06 euró a román állam hozzájárulása a Környezetvédelmi Minisztérium „R002 – Biodiverzitás és ökoszisztéma szolgáltatások” programján keresztül.

A projekt célja felmérni és térképezni a mintaterület legfontosabb ökoszisztéma szolgáltatásait. A projekt eredményeként készülő tanulmány feltárja az ökoszisztéma szolgáltatások hozzájárulását a fontosabb gazdasági szektorokhoz.

A projekt megvalósítását a Milvus Csoport Egyesület vezeti, a szakmai munkához pedig partnerként járul hozzá a Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai Kutatóközpontja és a CEEweb a Biológiai Sokféleségért európai természetvédelmi civil szervezetek hálózatának magyarországi képviselője.

További információért az EGT alapról, látogassa meg a következő oldalakat: www.eeagrants.org, www.eeagrantsmediu.ro, www.eeagrants.ro.